

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Perfectionibus Moribusque Divinis Libri XIV

Lessius, Leonardus

Antverpiae, 1620

Cap. I. Quid sit Aeternitas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46817](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46817)

DE
 PERFECTIONIBVS
 MORIBVSQVE
 DIVINIS
 LIBER QVARTVS,
 DE ÆTERNITATE DEI.
 CAPVT PRIMVM.

Quid sit Æternitas.

ÆTERNITAS sequitur immutabilitatem, & non nisi ratione ab ea distinguitur. Nihil enim est aliud, quàm duratio rei immutabilis, principio & sine carens: duratio autem nihil est nisi esse rei continuatum & permanens. Definitur à Boëtio sic: *Æternitas est*

*Definitio
 æternitatis.*

interminabilis vita tota simul & perfecta possessio. quæ definitio potius est causalis & fundamentalis quàm formalis. Vbi quatuor consideranda. Primò, Quòd sit *possessio vite.* quo significatur perfectus quidam habendi modus, per quem vita non expectatur, sed tenetur præsens, non habetur in spe, sed reipsa obinetur. *Vita* potius possessio quàm existentia; tum quia vita est perfectissimum esse, ac proinde in eius possessione merito ponitur æternitas, quæ est perfectissima duratio: tum quia æternitas à nobis non concipitur nisi comparatione motus; in vita autem apprehenditur motus quidam & actuositas.

Se-

Secundò, *Interminabilis vita*; nimirum non solum in futurum, ut in posterum non possit terminum accipere, sed etiam retrò in præteritum, ut numquam illa vitæ possessio potuerit incepisse. Debet enim utrimque esse interminabilis, ut sit integra & non dimidiata æternitas. Hinc mundus, Angeli, Sancti & Beati omnes non sunt æterni seu *æterni*, sed *æterni*, quia infinitis retrò sæculis non fuerunt, in posterum tamen infinitis sæculis permansuri.

Comparatio
immensitatis
& æternita-
tis.

Tertio, Quòd *hæc possessio sit tota simul*; nimirum quia non habet partem post partem, sed omnem suam extensionem habet collectam in momentum; ita ut omni momento habeat totum simul unitum, quidquid per infinitos sæculorù tractus habet extensum. Sicut enim immensitas Dei totam Dei magnitudinem, quæ absque termino in omnem partem diffunditur, colligit in punctum, ut non minus habeat in puncto loci, quàm in spatio immenso: ita æternitas durationem Dei, & (ut ita dixerim) ætatem seu vitam, quæ infinito tempore coextenditur, colligit in momentum, ita ut totam possideat in momento. Sicut enim immensitas se habet ad punctum loci, ita æternitas ad punctum temporis: postulat enim æternitas, ut omnis apprehensio, omnis cogitatio, omne confitium, omne iudicium, omnis voluntas, omne decretum, omnis amor, omne gaudium, omnis felicitas, omnis complacentia & displicentia, denique omnes actus intellectus & voluntatis, qui successu temporis infiniti in Deum cadere possent, fuerint in illo, & sint perfectissimè quòvis momento, omnibus retrò sæculis & in posterum futuris designabili. Non ita fit in creatura: nemo omnes cogitationes, omnes affectus, omnia gaudia, omnes voluptates, quas per longi temporis interuallum successiuè habere potest, simul possidet.

Cogita, quanta mens sit Deus, quàm vasta, quàm capax. Finge, per infinitum tempus quotidie ei occurrere nouas veritates, nouas sapientiæ notiones, noua gaudia: quàm infinitus horum esset numerus per infinitum tempus? Iam cogita illum hæc omnia simul & semel comprehendisse, & possidere ab illo æternitatis nunc, ex quo fuit Deus. Non enim fuit Deus, quin ita simul hæc omnia comprehensa possideret.

Quartò, Quòd *hæc possessio sit perfecta*; nimirum, tum quia prorsus & ab intrinseco est inamissibilis (quod enim potest amitti, non perfectè possidetur) tum quia complectitur omnes motus vitales, ita ut non solum possideatur vita interminabilis quoad rei essentiam,

tiam, sed etiam quoad omnia quæ in illa considerantur. Vnde Angeli, etiam si essent ab æterno, non tamen propriè haberent æternitatem; quia non possident perfectè vitam suam totam simul, sed solum essentiam & actus beatificos. Ex his patet, æternitatem tria postulare: primò, vt sit duratio: secundò, vt sit immutabilis, seu tota simul: tertio, vt ab intrinseco, seu ex vi illius esse in quo fundatur, careat principio & fine. Vnde hoc modo breuiter defini potest: *Est duratio tota simul, ab intrinseco carens principiâ & fine.*

CAPVT II.

Æternitatem soli Deo propriè conuenire.

6 Ex his quæ Capite superiore dicta sunt, consequens est soli Deo competere propriè æternitatem. Primò, Quia solus initio caret durationis, solus numquam incepit, solus omne tempus & interuallum durationis occupat & ambit. Hinc vocatur *antiquus dierum*, apud Daniele cap. 7. quia (vt Dionysius cap. 10. De diuin. nom. exponit) *ipse est omnium æuum & tempus, ante dies, ante æuum, ante tempus.* quod intellige de omni tempore, etiam comprehensibili à creatura. Parum enim esset, ipsum fuisse ante tempus reale, quod nondum sex annorum millia compleuit; cum etiam Angeli plurimis sæculis, iuxta Patrum quorundam sententiam, ante illud tempus fuerint, Deumque laudauerint: sed fuit etiam ante omne tempus imaginabile, quantumuis illud longum concipiatur. Accipe ante conditum mundum tot sæcula quot sunt arenæ in littore maris; Deus iam erat: accipe totidem myriades sæculorum; Deus antea erat: hunc immensum sæculorum numerum in se multiplica, adhuc Deus infinitis sæculis est antiquior.

Origenes.
Greg. Nazianzenus.
Basilus.
Hilarius.
Ambrosius.
Hieronymus.
Damascenus.

7 Dicitur *omnium æuum & tempus*, quia omne æuum ex ipsius duratione pendet, & omne tempus ex ipso fluit, qui æuo & tempori suum esse tribuit & constituit. Vnde cap. 5. idem Dionysius ait: *Αὐτός ἐστιν ὁ αἰών ἡ δὲ αἰώνια, ὁ ὑπάρχων πρὸς αἰώνων. Ipse est æuum æuorum, existens ante omne æuum.* & paulò antè: *Ἀρχὴ καὶ μέτρον αἰώνων, καὶ χρόνον ὀνόματι, καὶ αἰών ἡ δὲ ὄνομα. Ipse est principium & mensura æuorum, & temporum entitas, & entium æuum.* quæ omnia causaliter intelligenda.

8 Omnis verò creatura initium habet, quia non ex substantia Dei, sed ex nihilo est. Imò secundum sanctorum Patrum sententiam,

G nec